

Ankieta na temat relacji między PSR a "Racjonalistą"

Autor tekstu: **Jacek Tabisz**

Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów zostało utworzone na bazie sympatyków portalu racjonalista.pl. Do dziś obydwie podmioty mają ze sobą ścisły związek, co mnie osobiście nie dziwi, gdyż wyrażamy te same idee, mamy te same pasje i podobne cele. Tym niemniej pojawiają się czasem w PSR głosy krytyczne wobec współpracy między PSR a „Racjonalistą”, głównie na polu ujęcia spraw bliskowschodnich na łamach „Racjonalisty”, a dokładniej, brakującej zdaniem krytyków zdeklarowanej niechęci do państwa Izrael. Te głosy, choć nieliczne, bywają niekiedy bardzo donośne. W związku z tym pomyślałem, że trzeba zakończyć domysły i w ankiecie dowiedzieć się, jak to naprawdę jest, co sądzą o "Racjonalistach" członkowie PSR. Jest to raczej dziennikarski sondaż niż badanie ankietowe w socjologicznym rozumieniu tego pojęcia.

Sama ankieta, jak łatwo zauważyć, jest dość jednostronna, nie zwracałem się z nią do redakcji, ani do szerokiego ogółu czytelników „Racjonalisty”, którzy zapewne też mają swoje zdanie o współpracy z PSR. Tworząc ankietę byłem w komfortowej sytuacji, gdyż (podobnie jak wielu innych członków PSR) żyję w obydwu tych światach. Jestem zarówno członkiem PSR i stałym publicystą naszego racjonalistycznego portalu. Na ankietę mogli odpowiedzieć tylko członkowie PSR. Jest to dość niesprawiedliwe, bowiem niektórzy sympatycy naszego stowarzyszenia są wręcz bardziej aktywni od wielu członków, tym niemniej to członkowie PSR mogą podejmować decyzję na temat współpracy i dlatego do tej grupy się ograniczyłem.

Ze względów nie tylko technicznych, moją ankietę rozpowszechniłem na forum wewnętrznym PSR na Facebooku (gdzie jest obecnych 96 użytkowników), oraz przesłałem do znanych mi osobiście członków PSR (przynajmniej tych, którzy posiadają maile). Na ankietę odpowiedziało 60 osób, czyli całkiem sporo, jak na ograniczone warunki jej dystrybucji i ilość członków PSR nie przekraczającą 250 osób. Wcześniej uwagi krytyczne wobec „Racjonalisty” pojawiały się głównie na forum facebookowym, zatem jest całkiem możliwe, iż większa ilość wypełniających przechyliłaby szalę jeszcze bardziej na rzecz pozytywnych ocen na temat portalu racjonalista.pl.

Pierwsze pytanie ankiety brzmiało po prostu: „Czy lubisz portal racjonalista.pl?”. 80% osób odpowiedziało, że tak, 13,3% osób, że raczej tak, 5% osób odpowiedziało, że nie ma zdania, zaledwie jedna osoba, iż nie lubi.

Drugie pytanie brzmiało: „Czy uważasz, że portal Racjonalista zawiera cenne informacje?”. 74,6 osób stwierdziło, że tak. 20,3% osób, że raczej tak, nie miało zdania 3,4% osób. Ponownie jedna osoba stwierdziła, że raczej nie. Jak widać 5% odpowiadających chociaż zdecydowanie lubi Racjonalistę, jest jednakże nieco mniej pewna, co do wartości zawartych w nim informacji. Jednakże zarówno w ocenie jakości informacji, jak i w przywiązaniu do Racjonalisty każdorazowo ponad 93% osób było nastawionych pozytywnie.

Trzecie pytanie było może najistotniejsze: „Czy jesteś za współpracą PSR — Racjonalista?”. 75% osób odparło, że tak, 15%, że raczej tak — czyli mamy 90% osób pozytywnie nastawionych do współpracy. 5% osób nie miało zdania. 3,3% osób odparło, iż raczej nie popiera współpracy. I znów jedna osoba opowiedziała się zdecydowanie przeciwko współpracy. Z ankiety wynikało zatem niezbicie, iż zdecydowana większość członków PSR z tej dość dużej próby jest za współpracą PSR — racjonalista.pl.

Czwarte pytanie brzmiało: „Czy o PSR dowiedziałeś się z Racjonalisty?”. 72,9% osób stwierdziło, że tak, 27,1%, że nie. Jak widać racjonalista.pl jest nadal główną reklamą dla PSR. Jednocześnie cieszy, że ponad połowa z owych 27,1% stała się miłośnikami „Racjonalisty” po wstąpieniu do PSR. Można śmiało stwierdzić, że oba podmioty reklamują się nawzajem.

Piąte pytanie brzmiało: „Jaką tematykę na "Racjonalistach" lubisz najbardziej?”. Zwyciężyła problematyka ateistyczna — 35,7% głosów. Niewiele mniej, bo 31,8% głosów zdobyła tematyka naukowa. Społeczna — 17,1% głosów, była na trzecim miejscu. Polityczna 10,1%, proza artystyczna 1,6%, inne 2,3% i wreszcie odpowiedź „żadna” — 1,6%. Zdziwił mnie wynik prozy artystycznej, ale zapewne ten wynik odzwierciedla fakt, że teksty literackie stanowią nikły odsetek materiałów publikowanych przez „Racjonalistę”.

Szóste pytanie nawiązywało do największej kontrowersji jaka istnieje wśród krytyków „Racjonalisty” z szeregów PSR. Brzmiało ono tak: „Czy zgadzasz się z ujęciem tematyki bliskowschodniej na Racjonalistach?”. Po wcześniejszych głosach krytyki można było oczekiwać większego nasilenia głosów sprzeciwu. Tymczasem 25% odpowiadających stwierdziło, że się zgadza, 28,3% ankietowanych stwierdziło, że raczej się zgadza. Czyli ponad połowa respondentów

pozytywnie ocenia sposób prezentowania tej problematyki przez redakcję, zaś dalsze 31,7 procent odpowiadających nie ma w tej sprawie wyraźnego zdania. Kolejne 10 procent odpowiadających stwierdziło, że im raczej to ujęcie nie odpowiada, zaś 5 procent miało postawę zdecydowanie negatywną. Czyli pewna kontrowersja istnieje, ale jest znacznie słabsza, niż można by było sądzić po pełnych pasji wpisach przeciwników ujęcia tematyki bliskowschodniej na portalu racjonalista.pl. Jednocześnie większości z owych 15% niezgodne z ich własnymi poglądami ujmowanie tematyki bliskowschodniej nie przeszkadza w chęci współpracy z Racjonalistą.

Pytanie siódme dotyczyło emocji i brzmiało: „Gdyby PSR zerwało umowę z "Racjonalistą" ucieszyłbyś się/byłoby to obojętne/zmartwiłbyś się?”. Ucieszyliby się 6,7% ankietowanych, byłoby to obojętne 13,3% ankietowanych, zmartwiłoby się 80%.

Pytanie ósme brzmiało: „Czy publikowanie głosów dysydentów z Bliskiego Wschodu jest cenne?”. Było to moje dość osobiste pytanie w tej ankiecie, gdyż uważam, że warto wspierać dysydentów muzułmańskiego świata, a w szczególności wolnomyslicieli spoza świata szeroko pojętej kultury euroamerykańskiej. Oni bowiem najczęściej ryzykują, oni też są słabo wspierani przez większość mediów. Jednocześnie wśród polskich ateistów dają się słyszeć głosy o tym, że tak egzotyczna tematyka nie jest im właściwie potrzebna. Ku mojemu zaskoczeniu okazało się, że odwiedzający „Racjonalistę” członkowie PSR mają ponadprzeciętną znajomość tego zagadnienia. Dla 35% respondentów te publikacje są zdecydowanie cenne, 26,7% odpowiedziało, że raczej tak, co stanowi większość. Stosunkowo duża była grupa, dla której publikacje te są obojętne — 28,3%. 8,3% odpowiadających uważa, że nie są to cenne publikacje, a jedna osoba była zdecydowanie negatywnie ustosunkowana do tego typu publikacji.

Zadałem również pytanie: „Czy uważasz, że osoby z władz PSR mogą być publicystami 'Racjonalisty'?”. Odpowiedź ankietowanych była zdumiewająco jednoznaczna - 78% było na tak, 17%na raczej tak, 1,7% nie miało zdania i 3,4% uznało, że raczej nie. Nikt nie odpowiedział na to pytanie stanowczym „nie”.

Dziesiąte pytanie brzmiało: „Czy uważasz, że współpraca PSR — "Racjonalista" jest zbyt słaba?”. Nie będąc w gremiach decyzyjnych PSR trudno ocenić zakres takiej współpracy, dlatego największa grupa, 50,9% nie miała w tej sprawie zdania. 20,3% ankietowanych uznało, iż współpraca jest za słaba, 8,5% że raczej zbyt słaba, 13,6% uznało, że raczej nie jest za słaba i 6,8% że nie jest za słaba. Czyli ogólnie, mimo ożywionej współpracy, zorientowani w tej sprawie oczekują jeszcze więcej.

Jedenaste pytanie brzmiało, „Jak często odwiedziłeś "Racjonalistę" przez ostatnie dwa miesiące?”. Wyniki zobrazowały dość oczywisty fakt, że praca w terenie odrywa od czytania i pisemnych polemik. Codziennie odwiedzało Racjonalistę 27,4% ankietowanych. Trzy razy tygodniowo 12,9%. Raz na tydzień 37,1% ankietowanych. Raz na miesiąc 12,9% ankietowanych. Rzadziej 6,5% i wreszcie ani razu 3,2%.

Dwunaste pytanie brzmiało: „Jaki dział na "Racjonalistę" odwiedzasz najczęściej?”. Stronę główną z artykułami 71,9%, forum 16,4% i żaden 4,5%. W odpowiedziach widać było wyraźną przewagę zainteresowania artykułami nad forum, co może być związane z brakiem czasu osób z PSR. Zaangażowanie się w dyskusje wymaga więcej czasu, niż przeczytanie artykułu.

Trzynaste pytanie brzmiało: „Czy na "Racjonalistę" czytasz i piszesz komentarze/tylko czytasz/ nie robisz nic?”. Najwięcej ankietowanych, 60% stwierdziło, iż tylko czyta. Może to nie mieć związku z brakiem czasu spowodowanym przez racjonalistyczną działalność na innych płaszczyznach, bo często zdarzało mi się spotykać osoby nie związane z PSR, które często odwiedzały Racjonalistę, nie wpisując jednak żadnych komentarzy. Wydaje się, że jest to grupa większościowa w ogólnej puli użytkowników „Racjonalisty” i rozkład obecny wśród ankietowanych członków PSR odzwierciedla trend bardziej ogólny. 36,7% ankietowanych stwierdziło, iż czyta i pisze komentarze, zaś 3,3% oznajmiło, iż nie czyta i nie komentuje. (Z ankiety to nie wynika ale mamy silne poszlaki, że są również osoby, które nie czytają, ale komentują.)

Czternasty punkt ankiety brzmiał: „Wpisz swojego ulubionego polskiego publicystę Racjonalisty”. Tu niektórzy wpisywali jednego autora, inni dwóch, albo trzech. Dość duża grupa osób nie wybrała żadnego autora. Najwięcej głosów otrzymała moja publicystyka, co może wskazywać na to, że na ankietę częściej odpowiadali członkowie PSR życzliwie ustosunkowani do mnie jako prezesa PSR, co mogło w jakiś sposób wypaczać rozkład odpowiedzi również na inne pytania. W każdym bądź razie otrzymałem 14 głosów. Na drugim (a sądzę, że tak naprawdę na pierwszym) miejscu był Andrzej Koraszewski z 12 głosami. Mariusz Agnosiewicz dostał 4 głosy, Andrzej Gregosiewicz 3 głosy, zaś Piotr Napierała, Lucjan Ferrus, Radosław S. Czarnecki i Nina Sankari po jednym głosie.

Ostatni punkt ankiety brzmiał: "Wpisz swojego ulubionego zagranicznego autora dostępnego na 'Racjonalistę'". Wiele osób było niezdecydowanych, kogo wybrać, bo jest w czym wybierać. Tym

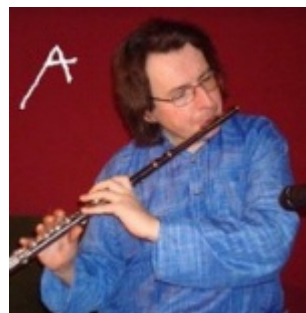
niemniej jednoznacznie wygrał Richard Dawkins — 12 głosów. Na drugim miejscu był Coyne — 6 głos. Zwyciężyli zatem biologowie i zarazem aktywni Nowi Ateiści. Trzy głosy uzyskał Eric MacDonald, po jednym głosie otrzymali Sanal Edamaruku, Hitchens, Dennett, Matt Ridley, PZ Myers, Ed Yong i Bertrand Russell.

Wyniki tego małego sondażu mówią o silnym przywiązaniu członków PSR do portalu racjonalista.pl. Owo przywiązanie łączy się z pozytywną oceną treści zamieszczanych na portalu, jak i publicystyki samych jego redaktorów. Wydaje się, że na 250 członków stowarzyszenia, 60 osób to dość miarodajna próbka, zwłaszcza, że ankieta była publikowana na forum wewnętrznym PSR, gdzie nieliczne głosy krytyków współpracy z „Racjonalistą” są najbardziej słyszalne. Można zatem przypuszczać, że wysoki poziom sympatii i zaufania wobec „Racjonalisty” ze strony członków PSR wyrażony w ankiecie, byłby jeszcze wyższy, gdyby wzięło w niej udział więcej członków PSR, którzy nie są aktywni na tym forum.

Jacek Tabisz

Prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Historyk sztuki, poeta i muzyk, nieco samozwańczy indolog, muzykolog i orientalista. Publikuje w gazetach „Akant”, „Duniya” etc., współtworzy portal studiów indyjskich Hanuman, jest zaangażowany w organizowanie takich wydarzeń, jak Dni Indyjskie we Wrocławiu.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 28-06-2013)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9063) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9063>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl